

Під «іноземною державою» слід розуміти, що це будь-яка держава, крім України, незалежно від того, чи визнана вона Україною як суверенна і чи має Україна з нею дипломатичні відносини.

Під іноземною організацією, слід розуміти будь-яку державну чи недержавну установу, підприємство, об'єднання, орган іншої країни, у тому числі політичну партію, релігійну організацію, комерційне підприємство, а також міждержавну чи міжнародну організацію, у тому числі неофіційну, нелегітимну чи, крім офіційної міжнародної організації, членом якої є Україна, а також військову, політичну, економічну, фінансову, прикордонну чи інша розвідку. Але таке визначення також потребує тлумачення «іншої країни».

Це унеможливорює переслідування осіб, що здійснили дії в інтересах таких самопроголошених (невизнаних) держав, як ДНР, ЛНР, ПМР, Нагорно-Карабахська республіка, Абхазія, Південна Осетія, а також інші невизнані територіальні утворення, що виникли внаслідок окупації, терористичної діяльності, сепаратизму та інших порушень міжнародного права. Таким чином, питання практики тлумачення терміну «іноземна держава», а також активного використання маріонеткових самопроголошених утворень з метою здійснення підривної діяльності, в тому числі проти України, потребує конкретизації визначень.

У проекті закону України «Про внесення змін до статті 111 КК України» від 15.03.2017 № 6195 в статті 111 «Державна зрада» пропонується розширити адресат, а саме: надання іноземній чи невизнаній (самопроголошеній) державі, іноземній організації або їх представникам допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

На нашу думку, такі саме зміни слід внести і в ч. 2 статті 111, і в ч. 1 статті 114 КК України і додати невизнану (самопроголошену) державу як адресату та ініціатора завдання на проведення підривної діяльності проти України.

Врахування зазначених пропозицій сприятиме приведенню термінології законодавства у відповідність до сучасних реалій та забезпечення охорони національної безпеки України на належному рівні.

Одержано 20.04.2017

УДК 343.34

Артем Олександрович Рагнєв,

курсант навчально-наукового інституту контррозвідувальної діяльності
Національної академії Служби безпеки України

Науковий керівник: канд. юрид. наук Пастернак М. С.

ІНФОРМАЦІЙНА СКЛАДОВА ОБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ ДИВЕРСІЇ

Сьогодні ми живемо в часи, коли триває четверта промислова революція – інформаційна. Враховуючи постійне зростання ролі і значення інформації в житті людства, доцільно час від часу переглядати розуміння певних

понять, удосконалювати вже існуючі та створювати нові підходи до вирішення різних питань в різних галузях науки і сферах діяльності людини. Відповідно до тенденції щодо перегляду на модернізацію ключових нормативно-правових положень законодавства, актуальним буде також проаналізувати і положення кримінального кодексу України (далі – КК України) з метою приведення його у відповідність до вимог сучасності.

Зокрема, аналізуючи положення статті 113 КК України, можна виокремити конкретні форми об'єктивної сторони складу злочину, передбаченого цією статтею, а саме:

- Вчинення вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське значення;
- Вчинення дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, поширення епізоотій, поширення епіфітотій.

Характерною і обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони цього складу злочину є мета – ослабити державу. Синтезуючи можливості інформаційного впливу та вищенаведені особливості складу злочину «Диверсія», на думку автора, доцільно доповнити ст. 113 КК України такою формою об'єктивної сторони, як здійснення інформаційного впливу для провокації, агітації або організації вчинення зазначених дій з тією самою метою. При цьому, здійснення інформаційного впливу варто розуміти як і одноразові акції інформаційно-психологічного та інформаційно-технічного впливу, які передбачають запланований вплив на свідомість і поведінку людей та (або) інформаційно-технічну інфраструктуру об'єкта шляхом поширення упередженої, неповної чи недостовірної інформації, а також довготривалий інформаційний вплив у різноманітних формах і за допомогою варіативних засобів. Зокрема, це можуть бути спеціальні інформаційні операції, які полягають у спланованих дії, спрямованих на певну, цільову аудиторію з метою схвалення до прийняття чи неприйняття управлінських рішень або (та) вчинення чи не вчинення дій, вигідних для суб'єкта інформаційного впливу.

Такі форми інформаційного впливу, виходячи з їх визначень, мають на меті сугестивний вплив на психіку та свідомість людини. Враховуючи те, що вказаний вплив створює можливість маніпулювати поведінкою людини, виникає реальна небезпека використання його для проведення диверсій. Тому, доцільним і необхідним буде визнати цей інформаційно-психологічний вплив окремою формою об'єктивної сторони злочину, передбаченого статтею 113 КК України.

Одержано 20.04.2017

